A°. 1828. N°. 9.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 19 Januarij.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

De vergadering was bijeengeroepen tegen Woensdag den 16. dezer maand, maar zij heeft niet kunnen plaats hebben, aangezien er geen genoegzaam getal leden tegenwoordig was; slechts 57 hadden de *presentie-lijst* geteekend. De vergadering is uitgesteld tot Donderdag den 24. Januarij.

— Het eerste werk, waarmede de Kamer zich zal bezig houden, is, zoo men gelooft, het ontwerp van *Wetboek van burgerlijke regtsvordering*.

FRANKFORT, den 15. Januarij.

Bij gelegenheid, dat op den 2. December ll. de groote raadsvergadering van den divan gehouden werd, hebben de gezanten van Engeland, Frankrijk en Rusland aan hunne tolken de volgende instructie medegedeeld: » Gij zult u onverwijld bij den reis-effendi begeven, en de volgende boodschap doen: Volgens de mededeelingen van Uwe Excellentie, wil Zijne Hoogheid de Grieken, uit achting voor de drie verbondene hoven, van het hoofdgeld ontslaan, welks betaling sints het ontstaan der onlusten achterstallig is, alsmede van de sommen, welke voor oorlogskosten aangewend zijn. Ook wil Z. H. van de vordering van dit hoofdgeld en van alle andere belastingen een geheel jaar lang, te rekenen van de onderteekening der acte van onderwerping der insurgenten, afzien. Deze beschikkingen zijn allezins een bewijs van genade, barmhartigheid en grootmoedigheid; maar zij zijn verre van aan de oogmerken der verbondene hoven en het doel hunner voorslagen te beantwoorden. Wij hebben zijne excellentie den reis-effendi verklaard, dat wij bij uitdrukkelijke en officiele bevelen onzer hoven belast zijn, de hooge Porte de *amnestie* en *bemiddeling* voor te slaan, en dat deze bevelen geene verandering gedogen. Ofschoon de weigering van de Ottomansche regering, om tot deze voorslagen toe te treden, ons regt gaf Konstantinopel te verlaten, hebben wij echter, uit aanmerking en in de hoop, dat de Porte welligt nog aan de vorderingen der drie verbondene mogendheden zou voldoen, en op deze wijze, zoo veel van haar afhangt, de treurige noodzakelijkheid vermijden, om tot het uiterste over te gaan, ons genoopt gevonden, onze afreize nog te verschuiven. Intusschen hangt de verdere verlenging van ons verblijf alhier af van de toetreding des divans tot de volgende drie voorwaarden: 1.) dat de diplomatieke betrekkingen tusschen de drie gezantschappen en de hooge Porte volkomen hersteld worden; 2.) dat de bevelen, nopens den wapenstilstand te lande en ter zee, binnen korten tijd aan de Ottomansche overheden afgevaardigd worden; 3.) dat men ons officieel verwittige, dat, wanneer de Grieken op eene behoorlijke wijze hunne verzoeken indienen, aan hen voorregten zullen verleend worden overeenkomstig onze vroegere voorslagen en het tusschen de drie mogendheden geslotene verdrag. Daar Zijne Excellentie de reis-effendi verklaard heeft, dat de hooge Porte niet in onze voorslagen kan treden, zien wij ons genoodzaakt, de fermans tot ons vertrek aan te vragen; met aanmerking, dat deze weigering van toetreding tot de besluiten van de drie hoven bovendien vrij klaar schijnt aan te duiden het volligdig vergeten der aan de Serviers en ingezetenen der beide vorstendommen toegestane voorregten. Hoewel wij voor het tegenwoordige gelooven, niet noodig te hebben, op het bekomen der reisfermans aan te dringen, vleijen wij ons echter met de hoop, dat de divan de achting niet zal uit het oog verliezen, welke men overal aan vertegenwoordigers van bevriende hoven schuldig is, en ten minste eenen commissaris aanwijzen zal, belast om de vaartuigen, op welke wij ons, met de tot ons gezantschap behoorende personen zullen inschepen, te begeleiden, ten einde elke hinderpaal tegen onze verdere reis weg te ruimen. Daar overigens de Nederlandsche gezant, op ons aanzoek, zich genegen heeft verklaard, diegenen onzer landgenooten, die in de hoofdstad blijven willen, onder zijne bescherming te nemen, zoo hopen wij mede, dat de hooge Porte hare toestemming geven zal, dat gemelde gezant deze taak overneme.»

— Uit Konstantinopel wordt den 17. December het volgende gemeld: — De Russische gezant is gisteren naar de Dardanellen afgezeild, daar de aanhoudende noordewind hem verhinderde, de Zwarte Zee binnen te loopen, en de Porte hem de noodige fermans weigerde, om zijne reis te land te doen. Men gelooft, dat de heer *van Ribeaupierre* zich nu over Corfu, Triest en Weenen naar Petersburg begeven zal; immers verzekert men, dat hij last gegeven heeft, om alle voor hem bestemde brieven onverwijld naar Weenen te verzenden. Voor het Russische gezantschap deszelfs hotel verliet, werd het keizerlijke wapen van hetzelve afgenomen. Deze maatregel, die noch door den heer van *Stroganoff*, toen hij in zijnen tijd Konstantinopel verliet, noch door de Engelsche en Fransche gezanten genomen is, heeft te Konstantinopel veel opziens gebaard en schijnt zelfs aanleiding gegeven te hebben tot eene aanvrage der Porte bij eene der bevriende gezanten. Men beweert algemeen, dat de Porte onder de tegenwoordige omstandigheden zich genoodzaakt vindt, met de drie verbondene mogendheden regtstreeks in onderhandeling te treden, en dat zij hare welmeenende gezindheden, tot behoud van den vrede, die bij de drie gezanten geen ingang gevonden hadden, te Londen, Parijs en Petersburg zou trachten te doen gelden. Bij het vertrek der gezanten uit Konstantinopel is aan de consuls der drie mogendheden, die in Moldavie en Wallachije resideren, order gezonden, om op hunne posten te blijven en die niet te verlaten, ten zij de Turksche troepen over den Donau mogten gaan.

— Volgens berigten uit Bucharest, van den 25. December, ging den 17. te Konstantinopel de spraak, dat de Porte voornemens was, de bemiddeling van Oostenrijk in te roepen; iets waaraan men nog al geloof sloeg, vermits de Porte zich buiten staat moet gevoelen om eenen oorlog met de drie mogendheden vol te houden.

PETERSBURG, den 2. Januarij.

Het officiele dagblad meldt heden het vertrek der Engelsche, Fransche en Russische gezanten uit Konstantinopel, ten gevolge der weigering van de Porte, om de voorslagen ten aanzien van Griekenland aan te nemen. Hetzelve maakt daarbij de volgende aanmerking: «De verblinding van de Porte is beklagenswaardig; maar zal slechts bij de mogendheden, welke het traktaat van Londen geteekend hebben, het vaste besluit versterken, om met volkomene belangloosheid het heilzame doel, waartoe zij zich vereenigd hebben, te bereiken.

PARIJS, den 14. Januarij.

De heer *Chaix-d'Estange*, advocaat van den heer *Cauchois-Lemaire*, heeft zijne verdediging voornamelijk gegrond op de noodzakelijkheid eener oppositie in eenen constitutionnelen staat, en op den toestand waarin Frankrijk zich bevond, toen de brief geschreven werd. Deze toestand was, zeide hij, ontwijfelbaar zeer hagchelijk, vermits dezelve eene verandering van ministerie heeft ten gevolge gehad. De advocaat gaf vervolgens eene schets van de algemeene verontwaardiging, welke het voormalige ministerie had veroorzaakt. « Zoo veel ergernis deed eindelijk het publiek het geduld verliezen; alle stemmen hadden zich vereenigd; één was het gevoelen tegen een zoodanig ministerie. Overal was oppositie, waar men niet omgekocht had; maar overal was de oppositie onvermogend; zij werd verdrukt als het bewind magt over haar had, beleedigd als deze haar niet kon verdrukken. Noch de afkeuring der pairs, noch de besluiten der hooge geregtshoven, noch de vertoogen van de nationale garde, noch de stemmen der kieskollegien, niets, zoo het schijnt, kon deze ministers doen vallen; niets kon zelfs dezen geest van onvoorzigtigheid en dwaling voorlichten! Wat kon er bij dit gevaar worden gedaan? alle middelen waren uitgeput, alle openbare vertoogen waren vruchteloos. In de nabijheid des troons echter, waarop het lot hem eenmaal kan plaatsen, leeft een prins, tot wien men toevlugt kan nemen. Onze gevaren zijn de zijnen, en wanneer de pligten van een goed burger en getrouw onderdaan hem niet aanspoorden zijnen Koning, die misleid werd, in te lichten, onze vrijheden, die men aanrandde, ons geluk, dat men verwoeste, te verdedigen, dan zou zijn belang als prins hem nopen, om zorgvuldig te waken voor de instandhouding van eenen troon, met welken ook hij zou vallen. Waarom zou men zich niet tot hem mogen wenden? Waarom hem niet mogen vragen, om de tolk der oppositie te zijn, en onze klagten en beden voor den troon te brengen? Onze oogmerken werden ongetwijfeld belasterd, hij kon dezelve in hunnen waren aard doen kennen; onze belangen werden verwaarloosd, hij kon dezelve met ijver verdedigen.»

Genaderd tot de zinsnede van het geschrift van den heer *Chauchois Lemaire*, waarin gezegd wordt: » Terwijl wij afnemen, worden de hertog *van Bordeaux*, de hertog *van Chartres* en zelfs de hertog *van Reichstadt* groot,» zeide de advocaat; « Wat wil men? Dat de schrijver den hertog *van Reichstadt* trachtte aan te sporen, om zich van den troon meester te maken? Maar deze beschuldiging, onwaarschijnlijk zelfs, wanneer het eenen prins gold, jegens wien toegenegenheid onberispelijk is, wordt thans bijna belagchelijk, daar het zake is van eenen prins, die nauwelijks 15 jaren oud is, verre van Frankrijk verwijderd leeft, en meer dan elk ander vreemd aan zoodanige staatzucht moet zijn. Wat heeft dus de schrijver gedaan? Hij heeft door eene zamenvoeging, welke de toekomst eenmaal kan tot stand brengen, willen aantoonen, hoe ver de wisselvalligheid van de fortuin en de onbestendigheid der menschelijke zaken kan gaan. De bedoelde zoo verschillende lotbestellingen kunnen zich in een drievoudig verbond vereenigen. De hertog *van Bordeaux*, de eerste, die in het geschrift wordt genoemd, zoo als hij ook de eerste in onze toegenegenheid moet zijn, wordt opgebragt voor de kroon van Frankrijk, die hij eenmaal zal dragen. Voor den hertog *van Chartres* heeft men reeds gesproken van eenen troon, welke hij zou kunnen beklimmen in het herboren Griekenland. De hertog *van Reichstadt*, opwassende onder de voogdijschap van eene mogendheid, welke over Italie

regeert, kan van haar eene bestemming ontvangen, welke het ons niet voegt te voorspellen of te ontwikkelen. Op onderscheidene troonen geplaatst, kunnen zij elkander nogtans in dezelfde loopbaan ontmoeten en te zamen een edel verbond aangaan. Dit was de vooronderstelling van den schrijver, en dit denkbeeld heeft een zedelijk doel, dat u niet kan zijn ontsnapt."

De regtbank, na ook nog omtrent dezelfde zaak, den verdediger van de boekverkoopers *Ponthieu* en *Schonbard*, en van den drukker *Cosson*, te hebben gehoord, heeft de uitspraak van het vonnis tot aanstaanden Donderdag uitgesteld.

— Het avondblad, dat het vorige ministerie verdedigde, heeft ook weder de verdediging van het tegenwoordige op zich genomen. Hetzelve is tevens een ijverig verdediger der jezuiten en bewijst heden een betoog, dat tegen hen niets kan worden ondernomen. De seminarien, die zij hebben opgerigt, staan onder bescherming der bisschoppen; derhalve kan er niets tegen ondernomen worden; dit bevestigt het voorbeeld in een naburig rijk (Nederland) waar men, zijns ondanks, van den maatregel omtrent de seminarien heeft moeten afzien. Te Montrouge, bij Parijs, is een gesticht der jezuiten. Volgens de wet mag er geene vereeniging van meer dan twintig personen plaats hebben, zonder toestemming van het gemeentebestuur; maar de wet, zegt de schrijver van dit betoog, verbiedt aan niemand om meer dan twintig huurders in een huis te hebben. Daarbij zou hij wel willen wedden, dat, als de procureur des konings te Montrouge kwam, hij niet meer dan negentien huurders zou vinden. De jezuiten krachtens de oude wetten uit het Rijk te bannen, gaat ook niet, dewijl bij het charter vrijheid van godsdienst en persoonlijke veiligheid is gewaarborgd.

BRUSSEL, den 15. Januarij.

Bij het hof van assises te Luxemburg heeft onlangs een voorval plaats gehad, hetwelk schromelijke gevolgen had kunnen hebben. De marechaussées bragten zekeren *Protin*, die van eene hoofdmisdaad beschuldigd was, voor het hof. Om hem te regeren was men genoodzaakt geweest hem de armen vast te binden en de handen te boeijen. Op de bank tusschen twee marechaussées geplaatst zijnde, beval het hof hem van zijne banden te bevrijden, aangezien alle beklaagden vrij en zonder boeijen voor den regter moeten verschijnen. De bewaarders spraken van zijne kwaadaardigheid; doch het hof oordeelde, dat deszelfs tegenwoordigheid den beklaagde ontzag zou inboezemen, en zijne boeijen werden dienvolgens geslaakt. Niet zoodra is dit gebeurd, of hij grijpt, woedend, met de linkerhand den eenen en met de regterhand den anderen marechaussée en werpt beiden verre van zich neder. Met den voet trapt hij de bank aan stukken, en zou nu de regters aangevallen hebben, indien zij zich niet verwijderd hadden. De marechaussées, geholpen door eenige aanschouwers, gelukte het intusschen den woestaard op den grond te werpen, hem op nieuw te binden en naar het huis van verzekering terug te brengen.

's Anderen daags werd *Protin* op nieuw voor het hof van assises gebragt, waar zich toen eene sterke militaire wacht bevond; dan noch de ze wacht, noch de vermaningen der regters vermogten iets op hem. Het hof, dus ziende, dat niets op dezen woestaard eenigen indruk maakte, besloot de zaak tot de volgende sessie uit te stellen.

GRONINGEN, den 11. Januarij.

Er werd op heden weder aan de Maatschappij en deze hoogeschool een der waardigste en verdienstelijkste leden ontrukt, door het afsterven van den hoogleraar *Petrus Driessen*, doctor in de geneeskunde, Ridder van de Orde van den Nederlandschen Leeuw, lid van het koninklijk Nederlandsch instituut en van vele andere geleerde genootschappen, lid der plaatselijke en provinciale geneeskundige commissie van onderzoek en toevoorzigt en van de commissie van landbouw. Geboren te Groningen, in het jaar 1753, werd hij, na zijne studien aan deze hoogeschool en elders te hebben volbragt, in het jaar 1775 tot doctor in de geneeskunde bevorderd, en door zijne bijzondere zucht en vorderingen in de scheikundige wetenschappen, in het jaar 1778 aan deze hoogeschool als lector aan dezelve verbonden, en later, in het jaar 1787, als gewoon hoogleeraar in deze vakken alhier benoemd; in welke betrekking hij niet alleen dit onderwijs met den meest mogelijken ijver heeft uitgeoefend, maar ook zijne wetenschap door eene bijzonder gelukkige toepassing op de genees-artsenijmeng- en fabrijkkunde, in allen haren luister gehandhaafd, en het meest mogelijke belang bijgezet; terwijl, daar hem ook, in het jaar 1806, het bestuur over den akademischen tuin is ten deele gevallen, hij ook in die wetenschap zijnen roem heeft weten staande te houden. — Ofschoon door zijnen hoogen ouderdom, volgens 's Konings goedgunstige beschikking, van alle verpligtingen ontslagen, hebben echter zijne jaren zijne lust tot werkzaamheid niet kunnen uitdooven, en heeft hij daarvan, tot aan deze zijne laatste doodelijke ziekte, door het houden van nog eenige lessen en andere werkzaamheden, genoegzame bewijzen gegeven.

NYMEGEN, den 15. Januarij.

De laatstverloopene week heeft aan een groot aantal ingezetenen dezer stad een regt aangenaam kunstgenot, ja zelfs het eigenaardige genoegen van een bijzonder soort van volksfeest verschaft. Onze achtenswaardige stadgenoot, *Peter Francis Peters*, namelijk, had, gedurende eenige dagen der genoemde week, zijn huis als het ware voor een iegelijk opengesteld ter bezigtiging van eenige gewrochten der door hem beoefende glasschilderkunst, welke bestemd zijn, om één der vertrekken van H. M. de Koningin, in het koninklijk paleis te 's Hage, te versieren. Dezelven bestonden uit de beeldtenissen der vier eerste prinsen uit het vorstelijk huis van Oranje: *Willem I., Maurits, Frederik Hendrik* en *Willem II.*, vervaardigd naar de oorspronkelijke schilderijen van 's Konings kabinet, onder ieder van welke een tafereel uit de geschiedenis dier vorsten was voorgesteld. — Eergister is de heer *Peters* met die voortbrengselen zijner kunst van hier naar 's Hage vertrokken.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 18. Januarij 1582 werd WILLEM I., te *Antwerpen*, door zekeren JAN JAUREGUI met een pistoolschot, onder het regter oor ingaande en door het gehemelte, beneden het linker kakebeen, uitkomende, door het hoofd geschoten; hetwelk de booswicht, ten eerste afgemaakt, met een al te zachten dood bekocht. De Prins herstelde gelukkig van zijne bekomene wond.

Den 18. dito 1651 opende de raadpensionaris J. CATS de eerste groote vergadering der algemeene staten met eene plegtige aanspraak.

Den 19. dito 1567 werd de eerste protestantsche kerk te *Amsterdam* gebouwd.

Den 19. dito 1771 bande LODEWYK XV. de leden van het parlement uit *Parijs*.

Den 19. dito 1814 werden de eilanden *Morenburg* en *Altenwerden* in de *Elbe*, door de Russen genomen en *Chaumont* en *Dijon* door de geallieerden bezet.

ARNHEM, den 19. Januarij.
Het water is hoog in den *Rijn* aan de *Paal*:

Den 18 Jan. 5 El 1 Palm 0 Duim; gewassen 25 D. gevallen 0 D.
Den 19 dito 5 El 2 Palm 5 Duim; gewassen 15 D. gevallen 0 D.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.